

Aandachtspunten bij de teelt

Siertelers die ondergedoken waterplanten voor waterlopen of (zwem)vijvers willen kweken, vinden in deze teeltfiche praktisch en gericht advies. De fiche belicht de belangrijkste aandachtspunten rond substraten, kweekcontainers, kweekbakken en waterkwaliteit.

Substraten

Substraatproeven

Tijdens ons project werden de volgende substraten getest:

- Bemest vijversubstraat
- Onbemest vijversubstraat
- Zware groeveklei
- Rijzand met bentoniet (verhouding 4/1)

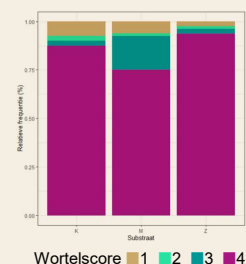
Proefresultaten

- Bij alle substraten hebben minstens 70% van de planten een wortelscore 4.
- Bij substraat K is er naast score 4 voornamelijk score 1, waarbij de plant afwezig was of geen wortels ontwikkeld had.
- Planten in substraat M hadden naast score 4 voornamelijk score 3.
- Substraat Z heeft de meeste planten met wortelscore 4.
- Geen enkele plant had een wortelscore 0.

Conclusie

- Het kweken van ondergedoken waterplanten lukt perfect met de vier geteste substraten.
- Bij klei zien we de minste algen-groei en de beste plantengroei. Klei heeft wel als nadeel dat het moeilijker bewerkbaar is en schommelingen in pH en EC kan vertonen.
- Hoe minder meststoffen in het substraat, hoe beter de ondergrondse ontwikkeling.

Substraatproef aarvederkruid

Vijversubstraat met* / zonder meststoffen

Componenten	Eigenschappen
Baltische tuinturf (0-4 mm)	droge stof: 30%, organische stof: 10%
Groevkleimix	pH (H ₂ O) zone: 5-6
Wit zand	elektrische geleidbaarheid (EC): 100 µs/cm
Dolokal PG	nettogewicht: 900 kg/cm ³
Osmocote Start: 11+11+17+2 MgO+sp*	soortelijk gewicht: 675,40 kg/m ³

Kweekcontainer

Omdat ondergedoken waterplanten na de teelt in waterlopen of (zwem)vijvers worden uitgezet, is het belangrijk om een kweekcontainer te gebruiken die volledig bioafbreekbaar is, maar toch voldoende duurzaam is om de kweekperiode onder water te doorstaan.

Growcoon

- De growcoon is een biologisch afbreekbare kweek- en zaadplug, die het substraat en de wortelkluit samenhoudt, waardoor planten zonder beschadiging verplaatst kunnen worden.
- Dankzij de open netstructuur, de pasvorm in de tray en de mogelijkheid om met verschillende substraten te werken, ontstaat een ideaal microklimaat.
- De growcoon is verkrijgbaar in 10 standaardmaten en kan ook op maat gemaakt worden. Gebruik bij elk type growcoon de juiste tray.

Types growcoon

	Aarveder- kruid	Drijvend fonteinkruid	Gekroesd fonteinkruid	Gewoon sterrenkroos
Boomtray growcoon	✓	✓	✓	
Grote growcoon	✓		✓	✓

Producent: MAAN biobased products, leverancier: Klasmann-Deilmann.

Verschillende types growcoon.

Kweekbakken

Na het stekken kan je verschillende methodes gebruiken om je planten op te kweken:

- ✓ Kweekbakken met stilstaand water, eventueel met beluchting of pomp voor lichte circulatie.
- ✓ Professionele kweekbakken: grote kweekbakken waar kunstmatige stroming op kan worden geïntroduceerd.
- ✓ Vijver in de tuin: je kan de trays ook in veenmanskisten plaatsen en onderdampelen in een bestaande vijver.

Kweekbakken met stilstaand water met pomp voor lichte circulatie.

Professionele kweekbakken met molen voor kunstmatige stroming.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit bij de teelt is cruciaal en wordt best regelmatig gecontroleerd met onderstaande parameters.

Parameters en testen voor het meten van de waterkwaliteit

Parameter	Meer info	Eenheid	Richtwaarde	Hoe meten?
Carbonaathardheid (KH)	maat voor carbonaat- en bicarbonaationen	°dH	voor zuurstofplanten is 6-10°dH ideaal	KH-druppeltest
Gezamenlijke hardheid (gH)	bepaald door calcium en magnesium	°dH	een waarde van 8-12°dH bevordert plantengroei, micro-organismen en zuurstofvoorziening	gH-druppeltest
Zuurtegraad (pH)	de pH-waarde geeft de zuurtegraad aan (< 7 = zuur, > 7 = basisch), samen met KH zegt dit iets over het CO ₂ -gehalte	-	vijverwater zit meestal boven pH 7	pH-meter of pH-druppeltest
Fosfaat (PO ₄)	net als nitraat voeding voor planten	µg/l	bij >30 µg/l ontstaat vaak overmatige algengroei	labo-analyse of compacte fotometer (Hanna Instruments)

Druppeltesten voor pH, KH en gH.

pH-meter voor bepalen van zuurtegraad.

Multiparameter fotometer voor fosfaatmeting.

Meer weten?

Bekijk ook de vier aparte teeltfiches met specifieke richtlijnen voor vier inheemse ondergedoken waterplanten.

Vraag advies aan Viaverda via info@viaverda.be.

Deze infofiche kadert in het project 'Beheer en (her)introductie van ondergedoken waterplanten in stromende waterlopen'.

Aarvederkruid *Myriophyllum spicatum*

Aarvederkruid is een overblijvende waterplant met roodachtige, vertakte stengels en bladeren die in regelmatige kransen staan. In de zomer bloeit de plant met kleine, roodachtige kroonbladen.

Ecologische waarde

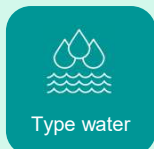
- Biedt schuil- en paaiplaatsen voor vissen, amfibieën en macro-invertebraten.
- Zuurstofleverancier voor het water.
- Nauwe relatie met het bladhaantje *Macrolea mutica*, waarvan de larve in de stengels leeft.

Beheer

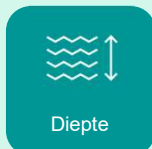
- Kan sterk uitbreiden, maar is meestal goed te beheersen.
- Eventueel uitscheppen bij overmatige woekering.
- Geen invasieve exoot, hoort van nature thuis in Europa.

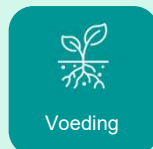
Habitat / standplaats

Stilstaand of stromend water (plassen, sloten, kanalen).

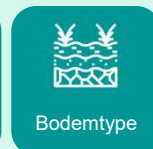
0,3-2,5 m

Mesotroof (matig voedselrijk) tot eutroof (zeer voedselrijk) water.

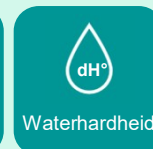
Verdraagt halfschaduw, maar groeit het best in volle zon.

Bodem kan zowel mineraal (zandig) als matig organisch (venig) zijn.

Brede pH-range: van licht zuur tot basisch. Voorkeur voor pH 6,2-7,7.

Brede range: zacht tot matig hard water (4 tot 18°dH).

Vermeerdering

Stekken

Vegetatieve stekken van blad/stengel.

Tijdstip

Tijdens het onderzoek merkten we op dat deze plant gedurende een lange periode kan gestekt worden. De beste periode om deze soort te stekken is van maart tot eind september.

Stekken later in het jaar is ook nog goed mogelijk bij aarvederkruid, indien de planten opgekweekt worden in serre omstandigheden.

Benodigheden voor teelt

- ✓ Stekschaar of snoeischaar
- ✓ Growcoon: biologisch afbreekbare kweeknetjes (type boomtray of grote growcoon)
- ✓ Boomtray of tray voor grote growcoon
- ✓ Vijversubstraat (licht bemest of zonder meststoffen)
- ✓ Kweekbak
- ✓ Metalen buisje (Ø 1 cm)

1 Spoel geoogst aarvederkruid met water.

2 Boomtray growcoon: druk het substraat stapsgewijs goed aan.

3 Maak een stekgaatje tot 2/3e van het substraat.

4 Maak een bladstek van het geoogst aarvederkruid.

5 Afgewerkte growcoon met drie stekken van aarvederkruid.

Stap 1: Verzamelen en oogsten van moedermateriaal

De volwassen planten kunnen gemakkelijk verzameld worden tijdens het ruimen van je vijver. Je kan de plant gemakkelijk met wortels en bladeren in kleine bundels uit de bodem trekken, afhankelijk van de diepte van de vijver.

Stap 2: Afspoelen

Spoel de planten af met water (zie foto 1). Spoel het oorspronkelijke substraat van de wortels, maar spoel ook goed de bladeren af. Voorkom zo invasieve planten zoals eendenkroos of bepaalde macro-invertebraten in jouw kweekproces.

Stap 3: Voorbereiden en potten vullen met substraat

- Maak het substraat goed vochtig voor je start met inpotten. Zoek naar een evenwicht tussen natte modder en droog substraat. **Tip:** Als je in de growcoon met substraat knijpt, mag er net geen water uitlopen.
- Vul de growcoonnetjes type boomtray of grote growcoon met substraat (zie foto 2). Duw het substraat stapsgewijs tijdens het vullen zo hard mogelijk aan. **Tip:** Om een steviger potje te creëren, gebruiken wij vaak twee netjes over elkaar.
- Maak nu met een ijzeren staafje een gaatje in het midden van je growcoon tot ongeveer 2/3e van de growcoon diep (zie foto 3).

Stap 4: Stekken van blad en stengel

- Neem een individuele stengel met bladeren en knip deze op een lengte van 20 tot 30 cm (zie foto 4). De beste resultaten behaal je door te werken met het bovenste deel van de stengel, waar het groeipunt zich bevindt.
- Maak kleine bundeltjes van 2 tot 3 stengels, voor snelle doorworteling van de growcoon. Indien er weinig startmateriaal beschikbaar is, kan je ook maar één stengel per growcoon plaatsen.
- Plaats de onderste 10 cm van de stekken in het gemaakte gaatje in het substraat. Bij aarvederkruid is het niet nodig de onderste bladeren te verwijderen bij het deel van de stengel dat in het substraat zit.
- Plaats de stek altijd in de groeirichting in het substraat.
- Per potje (growcoon) plaatsen we dus één tot drie stekken (zie foto 5).
- Het is belangrijk om het substraat goed aan te duwen rond de stek. Anders komt de stek gemakkelijk los, eens ondergedompeld in water.
- Herhaal dit proces tot de tray vol is. Wij schranken onze planten vaak in de tray, om de planten wat meer groeiruimte te geven. Maar je kan ook kiezen om de tray volledig te vullen als de kweekplaats beperkt is.
- Plaats de tray in de kweekbak en zorg dat de tray minstens 15 cm ondergedompeld is in het kweekwater.
- Na 5 tot 6 weken is deze bladstek goed ingeworteld en klaar om aangeplant te worden.

Deze infofiche kadert in het project 'Beheer en (her)introductie van ondergedoken waterplanten in stromende waterlopen'.

Drijvend fonteinkruid *Potamogeton natans*

Drijvend fonteinkruid is een waterplant met drijvende bladeren. De soort is te herkennen aan een bleek scharnier net voor het blad in de lange bladsteel, waardoor de leerachtige bladeren soepel bewegen en vaak kriskras op het water liggen. De bladeren zijn meestal groen, maar kunnen ook een rossige schijn hebben.

Ecologische waarde

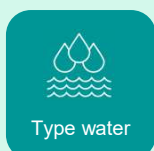
- Biedt schuil- en paaiplaatsen voor vissen, amfibieën en macro-invertebraten.
- Zuurstofleverancier voor het water.
- Drijvende bladeren geven schaduw (microklimaat) en verminderen algengroei (minder fotosynthese).

Beheer

- Kan sterk uitbreiden, maar is meestal goed te beheersen.
- Eventueel uitscheppen bij overmatige woekering.
- Geen invasieve exoot, hoort van nature thuis in Europa.

Habitat / standplaats

Stilstaand of stromend water (plassen, sloten, kanalen).

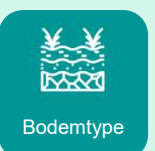
0,5-1,5 m

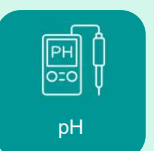
Mesotroof (matig voedselrijk) tot eutroof (zeer voedselrijk) water.

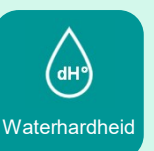
Verdraagt halfschaduw, maar groeit het best in volle zon.

Bodem kan zowel mineraal (zandig) als matig organisch (venig) zijn.

Brede pH-range: van licht zuur tot basisch, voorkeur voor pH 7-8.

Brede range: zacht tot matig hard water (4 tot 18°dH).

Vermeerdering

Stekken

Vegetatieve stekken van de wortelstokken of van blad/stengel.

Tijdstip

Tijdens het onderzoek merkten we op dat deze plant gedurende een lange periode kan gestekt worden. De beste periode om deze soort te stekken is van maart tot juli.

Stekken later in het jaar is ook nog mogelijk, maar met minder groot succes. Indien je niet onder bescherming kan kweken, raden we aan om niet na midden/eind augustus te stekken.

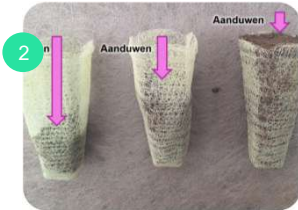
Benodigheden voor teelt

- ✓ Stekschaar of snoeischaar
- ✓ Growcoon: biologisch afbreekbare kweeknetjes (type boomtray)
- ✓ Boomtray
- ✓ Vijversubstraat (licht bemest of zonder meststoffen)
- ✓ Kweekbak
- ✓ Metalen buisje (Ø 1 cm)

Verzamel moedermateriaal van drijvend fonteinkruis uit de vijver.

Boomtray growcoon: druk het substraat stapsgewijs goed aan.

Maak een stekgaatje tot 2/3e van het substraat.

Plaats de bladstek van drijvend fonteinkruis in de growcoon.

Plaats de tray met drijvend fonteinkruis in de kweekbak.

Stap 1: Verzamelen en oogsten van moedermateriaal (zie foto 1)

De volwassen planten kunnen gemakkelijk verzameld worden tijdens het ruimen van je vijver. Je kan de plant gemakkelijk met wortels en bladeren in kleine bundels uit de bodem trekken, afhankelijk van de diepte van de vijver.

Stap 2: Afspoelen

Spoel de planten af met water. Spoel het oorspronkelijke substraat van de wortels, maar spoel ook de bladeren goed af. Voorkom zo invasieve planten zoals eendenkroos of bepaalde macro-invertebraten in jouw kweekproces.

Stap 3: Voorbereiden en potten vullen met substraat

- Maak het substraat goed vochtig voor je start met inpotten. Zoek naar een evenwicht tussen natte modder en droog substraat. **Tip:** Als je in de growcoon met substraat knijpt, mag er net geen water uitlopen.
- Vul de growcoonnetjes type boomtray met substraat (zie foto 2). Duw het substraat tijdens het vullen stapsgewijs zo hard mogelijk aan. **Tip:** Om een steviger potje te creëren, gebruiken wij vaak twee netjes over elkaar.
- Maak nu met een ijzeren staafje een gaatje in het midden van je growcoon, tot ongeveer 2/3e van de growcoon diep (zie foto 3).

Stap 4: Stekken van wortel, blad en stengel

Wortelstekken:

- Neem een deel van de wortelstok en snij deze op een lengte van 20 tot 25 cm (dit type stek heeft geen bladeren of groene stengeldelen).
- Plaats de onderste 10 cm van de stek in het gemaakte gaatje.
- Per potje (growcoon) plaatsen we één stek. Plaats de stek altijd in de juiste groeirichting in de growcoon.
- Het is belangrijk om het substraat goed aan te duwen rond de stek. Anders komt de stek gemakkelijk los, eens ondergedompeld in water.
- Herhaal dit proces tot de tray vol is. Wij schranken onze planten vaak in de tray, om de planten wat meer groeiruimte te geven. Maar je kan ook kiezen om de tray volledig te vullen als de kweekplaats beperkt is.
- Plaats de tray in de kweekbak en zorg dat de tray minstens 15 cm ondergedompeld is in het kweekwater.
- Na 6 tot 8 weken is deze wortelstek goed ingeworteld en klaar om aangeplant te worden.

Blad/stengel stekken:

- Neem een deel van de stengel en snij deze in stukken van 20 tot 30 cm. Uit onze ervaring blijkt dat een stengelstek zonder bladeren minder goed werkt. Wij raden aan om elke stek te plaatsen met minimaal twee bladeren aan de stengel.
- Plaats de onderste 10 cm van de stek in het gemaakte gaatje. Verwijder bladeren van het deel stengelstek dat in het substraat zit.
- Per potje (growcoon) plaatsen we één stek (zie foto 4).
- Het is belangrijk om het substraat goed aan te duwen rond de stek. Anders komt de stek gemakkelijk los, eens ondergedompeld in water.
- Herhaal dit proces tot de tray vol is. Wij schranken onze planten vaak in de tray, om de planten wat meer groeiruimte te geven. Maar je kan ook kiezen om de tray volledig te vullen als de kweekplaats beperkt is.
- Plaats de tray in de kweekbak en zorg dat de tray minstens 15 cm ondergedompeld is in het kweekwater (zie foto 5).
- Na 5 tot 6 weken is deze bladstek goed ingeworteld en klaar om aangeplant te worden. Dit is iets sneller dan de wortelstek.

Deze infofiche kadert in het project 'Beheer en (her)introductie van ondergedoken waterplanten in stromende waterlopen'.

Gekroesd fonteinkruid *Potamogeton crispus*

Gekroesd fonteinkruid is een glanzend groene tot rossige zomerbloeiër met een korte wortelstok en zigzag vertakte stengels. De lancetvormige bladeren hebben gekroesde randen, een afgeronde top en een opvallend netwerk van zij- en dwarsnerven. De losstaande aren produceren veel stuifmeel en buigen na de bloei omlaag, waardoor de vruchten onder water rijpen.

Ecologische waarde

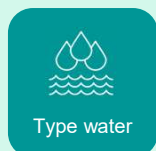
- Biedt schuil- en paaiplaatsen voor vissen, amfibieën en macro-invertebraten.
- Zuurstofleverancier voor het water.

Beheer

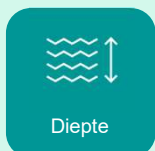
- Kan sterk uitbreiden, maar is meestal goed te beheersen.
- Eventueel uitscheppen bij overmatige woekering.
- Geen invasieve exoot, hoort van nature thuis in Europa.

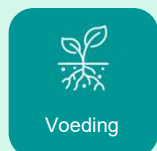
Habitat / standplaats

Stilstaand of stromend water (plassen, sloten, kanalen).

0,2-1 m

Mesotroof (matig voedselrijk) tot eutroof (zeer voedselrijk) water.

Verdraagt halfschaduw, maar groeit het best in volle zon.

Allerlei minerale bodems.

Brede pH-range: van licht zuur tot basisch. Voorkeur voor pH 6-8.

Matig hard tot hard water (8 tot 18°dH).

Vermeerdering

Stekken

Vegetatieve stekken van blad/stengel.

Tijdstip

Tijdens het onderzoek merkten we op dat deze plant gedurende een lange periode kan gestekt worden. De beste periode om deze soort te stekken is van maart tot juli.

Stekken later in het jaar is ook nog mogelijk, maar met minder groot succes. Indien je niet onder bescherming kan kweken, raden we aan om niet na midden/eind augustus te stekken.

Benodigheden voor teelt

- ✓ Stekschaar of snoeischaar
- ✓ Growcoon: biologisch afbreekbare kweeknetjes (type boomtray of grote growcoon)
- ✓ Boomtray of tray voor grote growcoon
- ✓ Vijversubstraat (licht bemest of zonder meststoffen)
- ✓ Kweekbak
- ✓ Metalen buisje (Ø 1 cm)

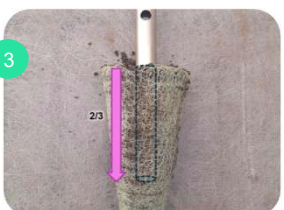

Oogst gekroesd fonteinkruid als moedermateriaal.

Boomtray growcoon: druk het substraat stapsgewijs goed aan.

Maak een stekgaatje tot 2/3e van het substraat.

Maak een bladstek van het gekroesd fonteinkruid.

Afgewerkte growcoon met drie bladstekken van gekroesd fonteinkruid.

Stap 1: Verzamelen en oogsten van moedermateriaal

De volwassen planten kunnen gemakkelijk verzameld worden tijdens het ruimen van je vijver. Je kan de plant gemakkelijk met wortels en bladeren in kleine bundels uit de bodem trekken, afhankelijk van de diepte van de vijver (zie foto 1).

Stap 2: Afspoelen

Spoel de planten af met water. Spoel het oorspronkelijke substraat van de wortels, maar spoel ook goed de bladeren af. Voorkom zo invasieve planten zoals eendenkroos of bepaalde macro-invertebraten in jouw kweekproces.

Stap 3: Voorbereiden en potten vullen met substraat

- Maak het substraat goed vochtig voor je start met inpotten. Zoek naar een evenwicht tussen natte modder en droog substraat. **Tip:** Als je in de growcoon met substraat knijpt, mag er net geen water uitlopen.
- Vul de growcoonnetjes type boomtray of grote growcoon met substraat. Duw het substraat stapsgewijs tijdens het vullen zo hard mogelijk aan (zie foto 2). **Tip:** Om een steviger potje te creëren, gebruiken wij vaak twee netjes over elkaar.
- Maak nu met een ijzeren staafje een gaatje in het midden van je growcoon tot ongeveer 2/3e van de growcoon diep (zie foto 3).

Stap 4: Stekken van blad en stengel

- Neem een individuele stengel met bladeren en knip deze op een lengte van 20 tot 30 cm (zie foto 4). De beste resultaten behaal je door te werken met het bovenste deel van de stengel, waar het groeipunt zich bevindt.
- Maak kleine bundeltjes van 2 tot 3 stengels, voor snelle doorworteling van de growcoon. Indien er weinig startmateriaal beschikbaar is, kan je ook maar één stengel per growcoon plaatsen. Dit is eerder af te raden aangezien we merken dat er bij gekroesd fonteinkruid altijd wel wat uitval is. Door meerdere stekken te plaatsen in één growcoon verhoog je de kans op een succesvolle stek.
- Plaats de onderste 10 cm van de stekken in het gemaakte gaatje in het substraat. Bij gekroesd fonteinkruid is het niet nodig de onderste bladeren te verwijderen bij het deel van de stengel dat in het substraat zit. Gekroesd fonteinkruid is heel broos. Als je de blaadjes verwijdert, breek je geregeld de stengel af.
- Plaats de stek altijd in de groeirichting in het substraat.
- Per potje (growcoon) plaatsen we dus 1 tot 3 stekken (zie foto 5).
- Het is belangrijk om het substraat goed aan te duwen rond de stek. Anders komt de stek gemakkelijk los, eens ondergedompeld in water.
- Herhaal dit proces tot de tray vol is. Wij schranken onze planten vaak in de tray, om de planten wat meer groeirimte te geven. Maar je kan ook kiezen om de tray volledig te vullen als de kweekplaats beperkt is.
- Plaats de tray in de kweekbak en zorg dat de tray minstens 15 cm ondergedompeld is in het kweekwater.
- Na 6 tot 8 weken is deze bladstek goed ingeworteld en klaar om aangeplant te worden.

Deze infofiche kadert in het project 'Beheer en (her)introductie van ondergedoken waterplanten in stromende waterlopen'.

Gewoon sterrenkroos *Callitriche platycarpa*

Gewoon sterrenkroos is een eenjarige of overblijvende plant die vaak forser uitgroeit dan andere sterrenkroossoorten, met bladeren tot twee centimeter lang. In diep of snel stromend water blijft de plant ondergedoken en verspreidt zij zich via afgebroken stengelstukken, terwijl in ondiep, stilstaand water rozetten worden gevormd. De soort vermeerdert zich vooral vegetatief en bloeit zelden, met nauwelijks vruchtzetting.

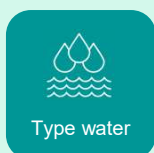
Ecologische waarde

- Biedt schuil- en paaiplaatsen voor vissen, amfibieën en macro-invertebraten.
- Zuurstofleverancier voor het water.
- Drijvende bladeren geven schaduw (microklimaat) en verminderen algengroei (minder fotosynthese).

Beheer

- Kan sterk uitbreiden, maar is meestal goed te beheersen.
- Eventueel uitscheppen bij overmatige woekering.
- Geen invasieve exoot, hoort van nature thuis in Europa.

Habitat / standplaats

Stilstaand of stromend water (plassen, sloten, kanalen).

10-80 cm

Mesotroof (matig voedselrijk) tot eutroof (zeer voedselrijk) water.

Groeit weelderig in zowel half-schaduw als zon, voldoende licht is echter een must.

Brede range: van zand tot klei, van mineraal tot organisch.

Brede pH-range: van licht zuur tot basisch, voorkeur voor pH 7-8.

Brede range: zacht tot matig hard water (4 tot 18°dH).

Vermeerdering

Stekken

Vegetatieve stekken van blad/stengel en wortel. Gewoon sterrenkroos is in principe technisch de gemakkelijkste soort om te stekken.

Tijdstip

Tijdens het onderzoek merkten we op dat deze plant gedurende een lange periode kan gestekt worden, van maart tot augustus.

Benodigheden voor teelt

- ✓ Stekschaar of snoeischaar
- ✓ Growcoon: biologisch afbreekbare kweeknetjes (type grote growcoon)
- ✓ 10-gaats tray voor grote growcoon
- ✓ Vijversubstraat (licht bemest of zonder meststoffen)
- ✓ Kweekbak
- ✓ Metalen buisje (Ø 1 cm)

Moedermateriaal van gewoon sterrenkroos, recent geoogst.

Maak een stekgaatje in de grote growcoon op 2/3e van het substraat.

Dit bundeltje gewoon sterrenkroos is klaar om te stekken.

Per growcoon plaatsen we één afgewerkte stek.

De trays met afgewerkte stekken worden in de kweekbakken geplaatst.

Stap 1: Verzamelen en oogsten van moedermateriaal

De volwassen planten kunnen gemakkelijk verzameld worden tijdens het ruimen van je vijver of sloot. Sterrenkroos maakt grote aaneengesloten patches op het oppervlak van het water. Bij gewoon sterrenkroos kan je het plantmateriaal met de hand oogsten door een deel van de zogenoemde patches uit het water te tillen en in een bak te plaatsen (zie foto 1). Je hoeft geen rekening te houden met waar de groeipunten of wortels zitten.

Stap 2: Afspoelen

Spoel de verzamelde planten goed af met water. Voorkom zo invasieve planten zoals eendenkroos of bepaalde macro-invertebraten in jouw kweekproces.

Stap 3: Voorbereiden en potten vullen met substraat

- Maak het substraat goed vochtig voor je start met inpotten. Zoek naar een evenwicht tussen natte modder en droog substraat. **Tip:** Als je in de growcoon met substraat knijpt, mag er net geen water uitlopen.
- Vul de growcoonnetjes type grote growcoon met substraat. Duw tijdens het vullen stapsgewijs het substraat zo hard mogelijk aan. **Tip:** Om een steviger potje te creëren, gebruiken wij vaak twee netjes over elkaar.
- Maak nu met een ijzeren staafje een gaatje in het midden van je growcoon, tot ongeveer 2/3e van de growcoon diep (zie foto 2).

Stap 4: Stekken van blad, stengel en wortel

- Plaats het verzamelde materiaal bij jou op de stektafel. Dit ziet eruit als een wirwar aan wortels en blaadjes.
- Maak kleine bundeltjes (zie foto 3) door uit deze wirwar met je handen deeltjes af te scheuren. Je moet geen rekening houden met wortels en bladeren of waar deze in jouw bundeltje gepositioneerd zijn. De bundels hebben een doorsnede van ongeveer 1 cm en een hoogte van 15 tot 20 cm.
- Plaats de onderste centimeters van de stekken in het gemaakte gaatje in het substraat. Je hoeft hierbij geen rekening te houden met de groeirichting van de plant.
- Per potje (growcoon) plaatsen we één bundel (zie foto 4).
- Belangrijk is om het substraat goed aan te duwen rond de stek. Anders komt de stek gemakkelijk los, eens ondergedompeld in het water.
- Herhaal dit proces tot de tray vol is.
- Plaats de tray in de kweekbak en zorg ervoor dat de tray minstens 15 cm ondergedompeld is in het kweekwater (zie foto 5).
- Na 5 tot 7 weken is deze stek goed ingeworteld en klaar om aangeplant te worden.

Deze infofiche kadert in het project 'Beheer en (her)introductie van ondergedoken waterplanten in stromende waterlopen'.